

GAZETA **Z** GRODZISKA *i okolic*

08/ (239)

2022

ISSN 1234-5296

GAZETA
BEZPŁATNA

**Wspólnie świętujemy
zakończenie żniw**

AKTUALNOŚCI

Słowo Wójta do mieszkańców **3**

Wspólnie świętujemy zakończenie żniw **4-9**

Inwestycje w skrócie **10-11**

Z życia PGK **11**

Bohaterowie są wśród nas **12**

Sezon kąpielowy za nami - nie wyłączajmy myślenia! **12**

Uczniu, czy sprawdziłeś swój rower przed rozpoczęciem roku szkolnego **13**

Podsumowanie działań ratowniczych jednostek OSP w okresie wakacji **13**

Z życia Rady Gminy **14**

Trwa nabór wniosków o dodatek węglowy **15**

Nie zapominajmy o dodatku osłonowym **15**

VI Piłkarski Turniej Strażacki za nami **16**

Podsumowanie Gminnych Zawodów Sportowo - Pożarniczych **17**

Nasze delegacje na Dożynkach Archidiecezjalnych **18**

Potańcówka na zakończenie wakacji **18**

Pracujesz z azbestem - zachowaj ostrożność! **19**

Pora na grzybobranie **20-21**

Uwaga kleszcze! Bezpieczni w lesie, w parku i w ogrodzie **22**

Komunikaty **23**

Co z tym piwem? Zdrowe czy niezdrowe? **24**

Informacja o działalności Punktu Konsultacyjno - Informacyjnego **24**

WYCHOWANIE I EDUKACJA

Nasze dzieci rozpoczynają nowy rok szkolny **25**

Uczniowie SP z Opalenisk w Warszawie **26**

Stypendia Wójta **26**

Wakacyjne szkolenie językowe Erasmus+ **27**

Wakacyjne dyżury nauczycieli w Przedszkolu w Grodzisku Górnym **27**

KULTURA

II miejsce Kapeli Ludowej „Grodziszczoki” na przeglądzie w Markowej **28**

„Polska od kuchni” - Festiwal KGW **28**

Polne Strachy **28**

GRODZISKIE HISTORIE

Z kart historii - Wspomnienia Sybiraka **29-30**

OGŁOSZENIA

31

URZĄD GMINY ROZDAJE FLAGI

Mamy do rozdania 80 flag państwowych, biało - czerownych, bez drzewców. Każdego, kto chciałby otrzymać taką flagę, zapraszamy do Urzędu Gminy, pokój nr 1 (na parterze), do pana Józefa Lizaka. Flagi są używane, ale w dobrym stanie, nadające się do wykorzystania. Flagi rozdawane są za darmo. Zapraszamy do urzędu.

„Można odejść na zawsze, by stale być blisko.”
ks. Jan Twardowski

Wyrazy głębokiego żalu i współczucia
Panu Marianowi Marcinkowi
byłemu sołtysowi sołectwa Zmysłówka
z powodu śmierci

ŻONY

składają
Wójt i Rada Gminy
w Grodzisku Dolnym

WYDAWCA: Ośrodek Kultury w Grodzisku Dolnym
REDAKTOR: Anna Joniec tel. 17 242 82 65
Czasopismo zarejestrowane I Ns Rej. Pr. 11/94

Artykuły podpisane odzwierciedlają poglądy ich autorów.

Numer zamknięto: **Sierpień 2022r.**

Nakład 2000 egzemplarzy.

Druk: Drukarnia MakarPrint, tel. 41 317 01 37

Drodzy Mieszkańcy Gminy Grodzisko Dolne

W najbliższych miesiącach i latach pragniemy zdecydowanie poprawić stan najważniejszych dróg na terenie naszej gminy. We wrześniu br. rozpoczną się prace związane z przebudową odcinka drogi powiatowej od ronda w Grodzisku Górnym po Orendę w Grodzisku Dolnym. Zatwierdzony został czasowy projekt organizacji ruchu, który zakłada korzystanie z tzw. wahadeł czyli sterowania ruchem drogowym przez pracowników firmy PBI lub za pomocą świateł drogowych. Utrudnienia na tym odcinku drogi potrwać do listopada 2023 roku i wymagać będą od uczestników ruchu drogowego zachowania szczególnej ostrożności. Apeluję o wzajemną wyrozumiałość i stosowanie się do czasowej organizacji ruchu.

Od kilku miesięcy realizowany jest również pierwszy etap modernizacji odcinka drogi powiatowej Chałupki Dębniańskie - Grodzisko Dolne. Do połowy września położona zostanie ostatnia warstwa asfaltu, a pozostałe prace wykończeniowe potrwać do końca września. Dziękuję mieszkańcom Grodziska Nowego za cierpliwe znoszenie utrudnień drogowych.

Kolejne drogowe inwestycje dotyczyć będą budowy chodnika w Grodzisku Nowym oraz kontynuacji przebudowy drogi Chałupki Dębniańskie - Grodzisko Dolne na odcinku od granicy miejscowości Grodzisko Nowe do skrzyżowania w Grodzisku Dolnym. Prace te powinny zostać wykonane w przyszłym roku.

*Pozdrawiam
Jacek Chmura
Wójt Gminy*

Wspólnie świętujemy zakończenie zniw

Kiedy żniwa dobiegają końca, a wymłócone ziarno czeka pod dachem na młócenie, rolnicy rozpoczynają świętowanie. Świętują zakończenie najcięższego, a zarazem najpłodniejszego okresu swojej pracy na roli, świętują dobre zbiory i cieszą się, że Pan Bóg błogosławi rokrocznie ich ciężkiej pracy, pomimo czasami niesprzyjającej pogody. Dziękując Panu Bogu za to wszystko wiją z kłosów zbóż, ziół i kwiatów symboliczne wieńce dożynkowe, które poświęcają w kościele w Święto Matki Boskiej Zielnej 15 sierpnia. Ten obyczaj jest stały w naszej kulturze i chłopskiej tradycji i trwa od ponad trzech stuleci.

Grodziscy rolnicy już od przeszło trzech dekad obchodzą swoje gminne święto plonów. Choć niegdyś miało ono miejsce początkiem września, to od dłuższego czasu związane jest nierozdzielnie z dniem 15 sierpnia. Uroczystości dożynkowe, które miały miejsce 15 sierpnia w Grodzisku rozpoczęły się Mszami Św. we wszystkich kościołach parafialnych. Rolnicy przynieśli do nich swoje wieńce, aby kapłani je poświęcili, a wiernym udzielili błogosławieństwa. Msze Św. były dziękczynieniem za Bożą Opatrzność w pracy na roli i jej owoce. Na stadionie sportowym w Grodzisku Górnym odbyła się część widowiskowa i artystyczna uroczystości, którym towarzyszyły występy artystyczne, stoiska wystawowe i kulinarne oraz pokazy różnego rodzaju sprzętu rolniczego. Uczestnicy i zaproszeni goście mieli niepowtarzalną okazję zobaczyć przemarsz korowodu delegacji wieńcowych z poszczególnych sołectw przy dźwiękach Grodziskiej Orkiestry Dętej. Na czele korowodu niosąc dary – bochen chleba i kosz owoców i warzyw – kroczyli Starostowie Dożynek – państwo Małgorzata i Bogusław Salwach z Laszczyn. Tuż za nimi podążała delegacja sołectwa z Laszczyn oraz pozostałe, prezentując przed zebraną publicznością przepiękne, misternie wykonane wieńce. Po oficjalnym otwarciu dożynek przez Wójta Gminy, pana Jacka Chmurę nastąpiło tradycyjne przekazanie chleba przez Starostów Dożynek wóldarzowi gminy, a następnie jego dzielenie i częstowanie gości oraz zebranych mieszkańców. Jednocze-

śnie orkiestra grała koncert, co wprowadziło wszystkich w podniosły nastrój całej uroczystości. Wszystkie delegacje wieńcowe oraz wystawcy otrzymali podziękowania wraz z drobnymi upominkami w postaci statuetek. Następnie sceną zawładnęły nasze rodzime zespoły „Leszczynka” z Wólki Grodziskiej i „Wiola” z Chodaczowa oraz zaproszony z Rzeszowa Zespół „Karczmarze”. O godzinie 18.00 rozpoczęła się zabawa taneczna przy Zespole Colpa Band.

Imprezie towarzyszyło Powiatowe Spotkanie ze Sztuką Ludową, w ramach którego prezentowano gliniane naczynia, drewniane zabawki, ręcznie wykonaną biżuterię, szydełkowe maskotki. Były również atrakcje dla dzieci w postaci zjeżdżalni, popcornu i waty cukrowej oraz innych dziecięcych gadżetów.

Koła Gospodyń Wiejskich polecały do degustacji swoje regionalne specjały, Koło Pszczelarskie z Grodziska miody i napitki, a Koło Łowieckie „Kuropatwa” z Żołyni trofea myśliwskie i częstowało pyszną kielbasą z dzika. Dzień był pełen różnorodnych widowisk i wrażeń, a dożynkowe świętowanie trwało do późna w nocy.

Na kolejnych stronach prezentujemy Państwu wspaniałe, tegoroczne wieńce wraz z opisem. Zapraszamy do podziwiania i zapoznania się z symboliką każdego z nich.

Małgorzata Burda - Król

Starostwie: Małgorzata i Bogusław Salwach

Wieniec dożynkowy przedstawia kapliczkę w kształcie grotty uwieńczoną krzyżem ozdobionym kawałkami. W grocie znajduje się postument, na którym umieszczono figurę Matki Bożej Niepokalanego Serca Najświętszej Maryi Panny. Wieniec wpleciony został z kłosów pszenicy i owsa. Upiękaszony pęczernicą kalinolistą, jarzębiną, owocami dzikiej róży oraz wstążkami. Wejście do grotty w kształcie serca przyozdobiono owocami rokitnika i ziołami oraz kwiatami z okolicznych pól, łąk i lasów. Podstawa udekorowana została trzmieliną, barwnikiem i kwiatami. Wieniec dożynkowy to symbol wiary, miłości i wdzięczności za tegoroczne zbiory.

Starostwie: Halina Leja, Stefan Wacnik

Wieniec w kształcie barki wyklejonej kłosami. W jej wnętrzu umieszczona jest okazałej wielkości przepiękna hostia – z jednej strony z wizerunkiem twarzy Chrystusa, z drugiej chrystogram z symbolami Jezusa Chrystusa. Podstawa barki spoczywa na błękitnej udrapowanej tkaninie imitującej fale.

Starostwie: Bernadeta Żak, Stanisław Chmiel

Wieniec tematycznie poświęcony Duchowi Świętemu. W formie dużego serca upleczonego z kłosów pszenicy. Wewnątrz znajduje się mniejsze serce z napisem u podstawy „Naczynie Ducha Świętego”. Serce przebite jest mieczem i przyozdobione pośrodku i u góry ręcznie wykonanymi kwiatami. Na szczycie wieńca Duch Św. w postaci gołębic. Podstawa wieńca przyozdobiona kłosami zbóż, ziołami i kwiatami.

Starostwie: Teresa Rydzik, Jan Bielecki

Wieniec Sołectwa Grodzisko Nowe przedstawia triumfalny wjazd Pana Jezusa na osiołku do Jerozolimy. Swoją symboliką nawiązuje do Niedzieli Palmowej. Pan Jezus w jednej ręce trzyma palmę, a drugą błogosławi lud. Wieniec wykonany jest z wielu rodzajów zbóż i wyklejony ziarnami.

Starostowie: Monika Moszkowicz, Damian Moskal

Sołectwo Grodzisko Dolne oraz przysiółek należący do tego sołectwa "Koniec – Krzaki" w asyście starostów Moniki Moszkowicz i Damiana Moskala zwyczajem lat ubiegłych przygotowało dwa wieńce dożynkowe: „Koronę” oraz „Chrzcielnicę”. Obydwa wieńce zrobione są z tegorocznych zbóż, ziół i kwiatów.

Starostowie: Agnieszka i Tomasz Wikiera

Wieniec z Grodziska Górnego ma formę wysypanej ziarnami zbóż kuli ziemskiej, nad którą góruje krzyż upleciony ze zbóż. Pod krzyżem napis – hasło bieżącego roku Kościoła w Polsce: „Posłani w pokoju Chrystusa”. Podstawa została wykonana z różnych rodzajów zbóż, ziół i kwiatów.

Starostowie: Marzena Czech, Andrzej Leja

(dary: chleb, miód, owoce i wonne ziele)
Wieniec sołectwa Grodzisko Podlesie przedstawia kosh z kielichem i hostią. Wykonany jest z tegorocznych zbóż, ziół i kwiatów. Symboliką nawiązuje do sakramentu Komunii Św. i Eucharystii - centrum życia chrześcijańskiego.

Starostowie: Alicja i Dariusz Fleszar

Sołectwo Wólka Grodziska zaprezentowało wieniec o tematyce współczesnej – Chrystusa Króla na tronie. Jego rzeźbiona monumentalna forma odziana jest w białą szatę przyozdobioną purpurowym płaszczem wyklejonym różnymi ziarnami. Tron, korona oraz berło wyklejone są kłosaми zbóż – pszenicy, orkiszu oraz żyta.

Starostowie: Janina Żak, Damian Misztal

Zespół „Leszczynka” niósł tradycyjny wieniec w kształcie dwupoziomowej kopuły, zwieńczonej krzyżem, symbolem chrześcijaństwa. Uwity został z różnych rodzajów zbóż. Przyozdobiony ziołami i polnymi kwiatami.

Starostowie: Barbara Szczęch, Janusz Tołpa

Panie z KGW Zmysłówka prezentowały wieniec w kształcie korony zakończonej krzyżem. Korona symbolizuje Matkę Boską - Królową Polskich łąnów zbóż. Wieniec upleciony został z tegorocznych kłosów jęczmienia, pszenicy, pszenżyta, Inu i orkisza. Podstawę stanowi obręcz opleciona wiankami z kłosów owsa, pszenicy i prosa. Całość ozdobiona kwiatami zatrwianu, cynii i astrów.

Starostowie: Anna Sadło, Kazimierz Bechta

Wieniec sołectwa Zmysłówka miał formę przydrożnej kapliczki z umieszczoną pośrodku rzeźbioną figurką Chrystusa Frasobliwego. Forma ta jest bardzo prosta – to jakby dwuczłonowy konar drzewa przykryty dwuspadowym strzelistym daszkiem krytym strzechą. Wieniec u podstawy ozdobiony mchem, owsem i pszenicą.

Starostowie: Katarzyna i Mieczysław Wąsacz

Wieniec sołectwa Chodaczów miał kształt kielicha z górującą nad nim hostią. Zarówno czasza, jak i podstawa kielicha ozdobiona jest kłosami pszenicy i jęczmienia oraz innymi ornamentami wykonanymi ze słomy. Hostia z łacińskim chrystogramem i symbolem religijnym Jezusa Chrystusa promieniście okolona zbożowym wieńcem. U podstawy wieńca symboliczny bochenek chleba umieszczony na tacy plecionej z prosa.

Bardzo serdecznie dziękujemy wszystkim mieszkańcom naszej gminy, którzy tak licznie przybyli na stadion w Grodzisku Górnym, by wspólnie świętować zakończenie żniw. Wszystkim delegacjom wieńcowym należą się szczere wyrazy uznania i podziwu dla umiejętności artystycznych przy tworzeniu wieńców. Każdy z nich cechowała niepowtarzalność oraz oddanie tworzących je osób.

Od wielu lat tradycja i umiejętności tworzenia wieńców są żywe i pielęgnowane w naszych rodzinnych domach. Wszystkie sołectwa w naszej gminie słyną z tej umiejętności i sztuki tworzenia wieńców w regionie.

Dożynki to również wspaniała forma wyrazu przywiązania do wspólnoty i wiary, która ją określa i podtrzymuje. Możemy otwarcie powiedzieć, że jest to największe święto naszych rodzin, gospodyń i gospodarzy tej ziemi.

Bardzo serdecznie dziękujemy za przybycie na te uroczystości zaproszonym gościom, których nie sposób wszystkich w tym miejscu wymienić. Dziękujemy za obecność władzom i przedstawicielom okolicznych samorządów, organizacji i instytucji współpracujących i zaprzyjaźnionych z gminą oraz przedstawicielom władz państwowych na czele z Posłem na Sejm RP p. Jerzym Paulem i Wicewojewodą Podkarpackim p. Radosławem Wiatrem. Serdecznie dziękujemy za obecność na uroczystości proboszczom i kapłanom ze wszystkich parafii naszej gminy na czele z ks. prał. Janem Kuć - proboszczem parafii pw. św. Barbary w Grodzisku Dolnym.

Gospodarze tegorocznych Dożynek - Laszczyny

Zdj. Jan Zybura

INWESTYCJE W SKRÓCIE

TRWA PRZEBUDOWA DROGI POWIATOWEJ W GRODZISKU NOWYM

Do chwili obecnej wykonawcy udało się zrealizować większość prac na przebudowywanym odcinku. W obu kierunkach został puszczony ruch samochodowy i kierowcy nie odczuwają już nadmiernych uciążliwości w związku z poruszaniem się po tej drodze. Wzdłuż odcinka od torów kolejowych w Chałupkach Dębniańskich do skrzyżowania w kierunku Chodaczowa na wysokości placu zabaw został poprawiony istniejący chodnik. Firma przystąpiła do nowego ukształtowania i poszerzenia rowów przydrożnych, układane są nowe przepusty pod wjazdami na posesje, a tam gdzie nie było wjazdów z kostki brukowej, budowane są nowe wjazdy z wylewanymi płytami z masy bitumicznej. Wygląda to nie tylko estetycznie, ale również służy bezpieczeństwu użytkownikom włączającym się do ruchu z posesji. Na tym odcinku drogi, po wykonaniu zjazdów pozostanie tylko wylanie ostatniej 8 - centymetrowej warstwy ścieralnej na całej powierzchni jezdni.

Drugim etapem jest budowa chodnika w kierunku Chodaczowa. Obecnie kończą się prace projektowe i ostateczne uzgodnienia z zakresu prac i przebiegu chodnika na długości 1,8 km.

Na chwilę obecną prace przebiegają zgodnie z harmonogramem i wykonawca nie ma w tym zakresie żadnych opóźnień. Przypominamy, że wartość inwestycji wynosi 4 863 588,25 zł, a 95 proc. sumy tej kwoty pochodzi ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych.

WYBUDOWANY PIERWSZY ODCINEK CHODNIKA W GRODZISKU NOWYM W KIERUNKU „ŁAZÓW”

Sołectwo Grodzisko Nowe w ostatnim czasie jest wielkim placem budowy. Za pieniądze pochodzące z Rządowego Funduszu Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych realizowana jest przebudowa drogi powiatowej, a na odcinku 100 metrów od sklepu spożywczego GS SCh w kierunku „Łazów” wybudowany został w minionym miesiącu również chodnik, na budowę którego mieszkańcy tego sołectwa przeznaczili w ubiegłym roku całą kwotę pochodzącą z Funduszu Sołectkiego, wynoszącą 48 531,00 zł. Na budowę chodnika przy drodze gminnej nazywanej inaczej „Graniczną” mieszkańcy sołectwa czekali od dawna. W wyniku porozumienia mieszkańców i zabiegów sołtysa tę inwestycję w tym roku udało się rozpocząć. Aby wybudować chodnik wzdłuż tej drogi, potrzeba jeszcze bardzo dużo pieniędzy, ale wierzymy że wspólnota mieszkańców tego sołectwa będzie kontynuować w kolejnych latach jego budowę w oparciu o środki pochodzące z tego funduszu. Wykonawcą robót była Spółdzielnia Usług Drogowo - Rolniczych z Grodziska Dolnego.

RAPORT Z PLACU BUDOWY - PARK PODWORSKI

Od maja trwają prace budowlane na terenie Parku Podworskiego obok Urzędu Gminy. Obecnie wykonywane są alejki i ścieżki dla pieszych nawiązujące swym charakterem do historycznego układu parku.

Przy budynku Gminnej Biblioteki Publicznej został wykonany remont tarasu. Stary, wyłożony terakotą został wyburzony, a w jego miejsce powstał nowy z kostki brukowej. Zmiana korzystnie wpłynęła nie tylko na trwałość tarasu i bezpieczeństwo korzystających z niego osób, ale również estetykę wokół budynku.

Park Podworski, Gminna Biblioteka Publiczna i Ośrodek Kultury to trzy lokalizacje jednej wielkiej inwestycji opiewającej na kwotę około 2 mln zł. Zakończenie projektu planowane jest na koniec października tego roku. Wykonawcą usług jest firma Elektron - Michał Goński z Padwii Narodowej.

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

PODKARPACKIE
przestrzeń otwarta

Fundusze
Europejskie
Polska Wschodnia

Rzeczpospolita
Polska

Z życia Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Grodzisku Dolnym

Informacja dla mieszkańców Laszczyn

PGK Sp. z o.o. w Grodzisku Dolnym przypomina, iż posiada zgodę ze strony Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Leżajsku na użytkowanie nowo wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej w Laszczynach w rejonie zalewu „Czyste” oraz dla kanalizacji sanitarnej w kierunku drewnianego mostu. W ramach obydwu inwestycji wybudowano ponad 4 km sieci kanalizacji sanitarnej z dofinansowaniem z unijnego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020. Mimo wcześniejszych informacji nadal nie wszyscy mieszkańcy podłączyli się do systemu. Należy w tym miejscu dodać, że zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, na właścicieli nieruchomości ciąży obowiązek przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej. Z obowiązku tego zwolnieni są jedynie właściciele nieruchomości wyposażonych w przydomowe oczyszczalnie ścieków, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych.

Wzywamy właścicieli nieruchomości, dla których po rozbudowie sieci kanalizacyjnej, istnieje możliwość podłą-

czenia się, aby w najbliższym czasie zaplanować to podłączenie. Przyłąc do sieci kanalizacyjnej właściciel wykonuje na własny koszt. Wykonanie takiej usługi zlecić może również naszej spółce. Jeżeli ktoś decyduje się na samodzielne wykonanie przyłącza lub przez zewnętrzną firmę to przed zasypaniem rur należy powiadomić PGK w Grodzisku Dolnym w celu odbioru poprawności wykonania przyłącza. Należy również dostarczyć do naszej spółki geodezyjną inwentaryzację powykonawczą wykonanego przyłącza kanalizacyjnego. Informacje o warunkach przyłączenia się do kanalizacji sanitarnej można uzyskać w biurze spółki lub telefonicznie. (17) 243 64 66, 535 643 388 (p. Mariusz Dubiel) i 535 644 151 (p. Andrzej Szpila).

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

Bohaterowie są wśród nas

Dzień 24 sierpnia dla jednego z mieszkańców naszej gminy mógłby być ostatnim dniem jego życia, gdyby nie bohaterska postawa dwóch wspaniałych młodych ludzi, którzy uratowali mu życie. Do Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach przybiegła tego dnia kobieta i zawiadomiła pracowników, że w sąsiedztwie potrzebna jest pomoc młodemu chłopakowi, który przestał nagle oddychać. Dwóch pracowników ośrodka szybko wybiegło z budynku, zabierając ze sobą defibrylator umieszczony na budynku OSP i pobiegło do domu uszkodzowanego. Tam rozpoczęli reanimację przy użyciu tego urządzenia i wykonali masaż serca. Do przyjazdu pogotowia ratunkowego skutecznie udzielili pierwszej pomocy. Młody chłopak trafił do szpitala i tam otrzymał niezbędną pomoc i opiekę. Nie udało się uratować go, gdyby nie było szybkiej reakcji ze strony pracowników ośrodka oraz urządzenia ratującego życie.

Defibrylator AED jest urządzeniem, które w bezpieczny sposób, dla ratownika i osoby poszkodowanej, prowadzi krok po kroku, za pomocą poleceń głosowych i wizualnych, przez przebieg akcji ratowniczej, podając impuls elektryczny. Został skonstruowany tak, by w odróżnieniu od defibrylatora szpitalnego służyć w warunkach zewnętrznych, w miejscach publicznych, takich jak instytucje, urzędy czy też ośrodki sportowe i mógł być wykorzy-

stany przez osoby, które nie mają profesjonalnego przygotowania do wykonywania akcji ratunkowej. Urządzenie nie jest łatwe i proste w obsłudze. Jediną barierą przed jego użyciem może być tylko nasz strach.

Na terenie naszej gminy oprócz budynku OSP w Laszczynach defibrylator znajduje się na budynku Urzędu Gminy, Gminnej Biblioteki Publicznej w Grodzisku Dolnym, oraz Szkoły Podstawowej w Wólce Grodzkiej. Pamiętajmy o tych miejscach i w sytuacjach takich, jak opisana powyżej. Nie bójmy się z niego korzystać.

Wójt Gminy Grodzisko Dolne składa wyrazy uznania dla tych wspaniałych młodych chłopaków, którzy chcieli pozostać anonimowi, że swoją odwagą i działaniem uratowali życie naszemu mieszkańcowi. Jesteście naszymi bohaterami. Dziękujemy Wam.

Sezon kąpielowy za nami - nie wyłączamy myślenia!

Mimo, że wakacje dobiegły końca, piękna pogoda i wysokie temperatury nadal pozwalają nam cieszyć się z uroków pogody i przebywania nad wodą. Nad naszym pięknym zalewem „Czyste” tegoroczny sezon kąpielowy zakończył się 31 sierpnia. W tym dniu swoją pracę zakończyli również ratownicy wodni, którzy przez całe wakacje czuwali nad bezpieczeństwem wypoczywających. Tych, którzy nadal wypoczywają nad zalewem prosimy o rozważne korzystanie z wody. Nie zapominajmy, że woda to żywioł, który może stanowić ogromne zagrożenie dla naszego zdrowia i życia. Cały czas bądźmy czujni o bezpieczeństwo swoje i bliskich. Pamiętajmy, aby nasze dzieci przebywające w wodzie lub wokół niej, zawsze były pod opieką kogoś dorosłego, nie spuszczajmy nawet na chwilę z oczu swojego dziecka. Chwila nieuwagi może skończyć się tragicznie, dziecko bowiem może zostać „podmyte” przez fale i wciągnięte w głębię wody, może też przewrócić się buzią do wody i utopić nawet przy brzegu.

Nie wchodźmy do wody po spożyciu alkoholu, ponieważ to właśnie w takich sytuacjach dochodzi do największej liczby utonięć. Pod wpływem alkoholu człowiek nie czuje strachu, a nadmierna brawura może doprowadzić do tragedii. Zwracajmy uwagę na to, co dzieje się wokół

nas i reagujmy niezwłocznie na zagrożenia, bo czasami właściwa reakcja może uratować komuś życie.

Zapamiętaj lub wpisz do komórki numery telefonów alarmowych:

601 100 100 - Numer Ratunkowy nad Wodą

112 - europejski numer alarmowy

Redakcja

Uczniu, czy sprawdziłeś swój rower przed rozpoczęciem roku szkolnego?

Dla wielu uczniów jazda rowerem do szkoły, szczególnie na początku roku szkolnego, kiedy dopisuje pogoda i jest jeszcze ciepło, stanowi wspaniałą alternatywę dojazdu do szkoły. Aby ten dojazd był bezpieczny, rower musi być sprawny. Rowerzysta należy do grupy niechronionych uczestników ruchu drogowego. Musi sam dbać o swoje bezpieczeństwo na drodze. Jest obowiązany przestrzegać przepisów ruchu drogowego, oraz mieć właściwie wyposażony rower.

Obowiązkowym wyposażeniem roweru jest:

- światła przednie: białe albo żółte, świecące światłem ciągłym lub migającym,
- światła tylne: przynajmniej jedno czerwone światło odblaskowe i jedno świecące ciągle lub migająco,
- hamulce: przynajmniej jeden sprawny,
- sygnał dźwiękowy: dzwonek.

Za brak obowiązkowego wyposażenia roweru, rowerzyście grozi mandat karny do 500 zł.

Wypożyczenie dodatkowe (nieobowiązkowe):

- światła odblaskowe na kołach,
- żółte światła na pedałach.

Dodatkowe elementy wyposażenia rowerzysty zwiększające bezpieczeństwo jazdy:

- kask rowerowy,
- kamizelka lub szelki odblaskowe,
- odblaski na ubraniu.

Wszystkich uczniów zachęcamy do przyjrzenia się stanowi technicznemu swojego roweru oraz poproszenie rodziców o jego naprawę, lub uzupełnienie brakującego wyposażenia. Sprawdźcie ciśnienie powietrza w oponach, bieżnik i hamulce. Znacnie najlepiej swoje pojazdy i wiecie czego im brakuje po wakacyjnych szaleństwach.

Przypominamy! W ubiegłym roku wszystkie dzieci szkolne otrzymały od gminy kamizelki odblaskowe. Dopilnujmy aby z nich korzystały. Mocno zachęcamy również do używania kasków rowerowych.

Podsumowanie działań ratowniczych jednostek OSP w okresie wakacji

Strażacy z naszych jednostek OSP wyjeżdżali w wakacje do sześciu akcji ratowniczych.

- 11 sierpnia zostali zadysponowani do pożaru łąki za kościołem w Grodzisku Nowym. Akcja została zakończona sukcesem (OSP Grodzisko Dolne).
- 16 sierpnia strażacy z OSP z Grodziska Górnego usuwali w Grodzisku Górnym u mieszkańca gniazdo szerszeni, znajdujące się we wiacie.
- 25 sierpnia strażacy z jednostki OSP Grodzisko Dolne u mieszkańca z Grodziska Dolnego likwidowali z kolei gniazdo os na budynku mieszkalnym.
- 26 sierpnia, po południu jednostka z OSP Grodzisko Dolne prowadziła akcję gaszenia traw w Grodzisku Dolnym.
- 26 sierpnia inna jednostka, OSP Grodzisko Dolne „Miasto” uczestniczyła poza granicami naszej gminy w działaniach ratunkowych związanych z pojawieniem się przyduchy na akwenu wodnym w Ożannie. Jednostka została zadysponowana do pomocy zastępom OSP z gminy Kuryłówka.
- 27 sierpnia jednostka z OSP Grodzisko Dolne uczestniczyła w ratowaniu życia osoby, która targnęła się na swoje życie.

Jak widzimy, działania ratownicze naszych strażaków w ostatnim miesiącu dotyczyły wielu spraw związanych z zagrożeniami. Dzisiaj nasze jednostki wyjeżdżają nie tylko do pożarów, ale prowadzą szereg działań ratowniczych, do których jeszcze kilkanaście lat temu nie wyjeżdżali. Prowadzone akcje świadczą również o bardzo dobrym przygotowaniu naszych jednostek w sprzęt i wyszkolenie strażaków. Jadą tam, gdzie są potrzebni. Działają skutecznie, a ich praca jest uznana i dostrzegana przez władze gminy i Państwową Straż Pożarną.

SPROSTOWANIE

W lipcowym numerze „Gazety Grodziskiej” błędnie podaliśmy nr telefonu alarmowego do Państwowej Straży Pożarnej w Leżajsku. Właściwym numerem do przyjmowania zgłoszeń alarmowych jest numer **112** lub **998**

Z życia Rady Gminy

W dniu 30 sierpnia odbyła się XLII sesja Rady Gminy, na której dyrektorzy szkół przedstawili stan przygotowań placówek oświatowych do nowego roku szkolnego. Jak wynika z przekazanych informacji wszystkie szkoły na terenie naszej gminy są gotowe do rozpoczęcia roku szkolnego. W roku szkolnym 2022/2023 w **Szkole Podstawowej w Laszczynach** funkcjonować będzie 3 klasy szkoły podstawowej (razem 19 uczniów) i 1 oddział przedszkolny z podziałem na dwie grupy (razem w oddziale 37 dzieci). W szkole w okresie wakacji letnich dokonano przeglądu stanu technicznego budynku i otoczenia. Oceniono warunki korzystania z obiektów szkoły (placu zabaw i boiska szkolnego), przygotowano szkołę pod względem BHP oraz ochrony przeciwpożarowej.

Dyrektor **Szkoły Podstawowej w Chodaczowie** poinformowała o zakupie podręczników i materiałów ćwiczeniowych dla uczniów. Sale lekcyjne są przygotowane do zajęć, a w szkole została przeprowadzona dezynfekcja. W szkole funkcjonować będzie 3 klasy szkoły podstawowej (razem 29 dzieci) i 1 oddział przedszkolny z podziałem na dwie grupy (razem w oddziale 35 dzieci).

Do **Szkoły Podstawowej w Opaleniskach** uczęszczać będzie 43 uczniów i 25 przedszkolaków. Nauka prowadzona będzie w siedmiu klasach. Nie będzie klasy I z powodu braku zapisu uczniów z tego rocznika. Szkoła zapewnia uczniom dobre warunki nauki i odpowiednie wyposażenie pozwalające na prowadzenie zajęć zarówno w trybie stacjonarnym, jak i zdalnym. Dyrektor szkoły zwrócił się do Wójta oraz Radnych o pomoc w pozyskaniu środków na wybudowanie sali gimnastycznej, której obecnie nie ma w budynku szkoły, a która dałaby możliwość prowadzenia zajęć sportowych w okresie zimowym oraz w niesprzyjających warunkach pogodowych.

W **Szkole Podstawowej w Wólce Grodzkiej** uczyć będzie się 49 uczniów i 50 przedszkolaków w wieku od 3 do 6 lat, zlokalizowanych w dwóch grupach. W okresie wakacyjnym przeprowadzono szereg prac remontowo - konserwatorskich m.in: poszerzono plac zabaw i zamontowano nowe elementy. Pomalowano sale i korytarze. Zakupiono i zamontowano trzy kamery, monitorujące korytarz, szatnię oraz plac zabaw. Zakupiono projektor multimedialny oraz wymieniono tablice kredowe na białe tablice na flamastry. Ponadto zostały zakupione wszystkie podręczniki i materiały ćwiczeniowe, niezbędne do prowadzenia zajęć.

Dyrektor **Zespołu Szkół w Grodzisku Dolnym** również poinformowała o gotowości ich placówki do rozpoczęcia nowego roku szkolnego. W zespole szkół łącznie funkcjo-

nować będzie 13 oddziałów do których uczęszczać będzie 219 uczniów i 25 wychowanków przedszkola. Dla uczniów klasy 3 i 6 zostały zakupione podręczniki, a dla wszystkich uczniów materiały ćwiczeniowe. W roku szkolnym 2022/2023 wszyscy uczniowie wypożyczać będą podręczniki w bibliotece szkolnej.

Do **Zespołu Szkół w Grodzisku Górnym** uczęszczać będzie 180 uczniów i 38 przedszkolaków. Szkoła otrzymała podręczniki dla uczniów z dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe. Dokonano kontroli bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów szkoły oraz przeprowadzono gruntową konserwację wykładzin podłogowych i płytek we wszystkich pomieszczeniach szkolnych. Na rok szkolny 2022/2023 do **Przedszkola Niepublicznego - Ochronki św. Józefa w Grodzisku Dolnym** przyjętych zostało 95 dzieci, podzielonych na 4 grupy. Przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego odnowiony został sprzęt na placu zabaw i wymieniony piasek w piaskownicy.

Ze względu na ciągle istniejące zagrożenie wirusem COVID - 19 we wszystkich placówkach przygotowano odpowiednie zabezpieczenia i środki ochrony zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Głównego Inspektora Sanitarnego.

Poza tym radni podejmowali szereg decyzji związanych z zmianami w budżecie gminy oraz podjęto uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia pomiędzy Gminą Grodzisko Dolne a Miastem i Gminą Nowa Sarzyna dotyczącego zapewnienia przewozu uczniów niepełnosprawnych z naszej gminy do Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Przemyśle, a nasz spółka komunalna otrzymała dotację na dofinansowanie remontu studni ujęcia wody S-2 i S-5 w Grodzisku Górnym. Wszystkie osoby zainteresowane przebiegiem obrad sesji zapraszamy do obejrzenia nagrania, które znajduje się na stronie internetowej urzędu gminy pod linkiem:

<https://transmisjaobrad.info/channels/104/gmina-grodzisko-dolne>

Biuro Rady

Trwa nabór wniosków o dodatek węglowy

Mieszkańcy naszej gminy, którzy ogrzewają domy węglem mogą od 18 sierpnia wnioskować o jednorazowe wsparcie finansowe w wysokości 3 tys. złotych.

Dodatek węglowy przeznaczony jest dla gospodarstw domowych, w których głównym źródłem ogrzewania jest: kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa, piec kaflowy na paliwo stałe zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi co najmniej 85 proc. węgla kamiennego.

Przy wypłacie dodatku nie ma kryterium dochodowego. Będzie on przysługiwał również gospodarstwom, które już zakupiły węgiel. Nie dotyczy to jednak osób, które zakupiły węgiel po cenie gwarantowanej. Chodzi o wcześniejszą ustawę, która gwarantowała dopłaty dla sprzedawców węgla, którzy mogli sprzedawać węgiel po maksymalnej cenie 966,60 zł.

Wnioski o dodatek węglowy składamy w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym.

W Urzędzie Gminy pomagamy wypełniać takie wnioski. Zapraszamy na Punkt Informacyjny (główne wejście do urzędu) lub do pokoju nr 11 (I piętro).

Aby wypełnić wniosek należy podać:

- dane wnioskodawcy (imię, nazwisko, adres, nr PESEL)
- dane wszystkich osób wchodzących w skład gospodarstwa domowego (imię, nazwisko, nr PESEL)

- numer rachunku bankowego, na który zostanie przekazana kwota dodatku węglowego.

Warunkiem przyznania dodatku jest wpis do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Jeżeli ktoś nie złożył takiej deklaracji, musi ją złożyć przed złożeniem wniosku o wypłatę dodatku węglowego. Deklarację można złożyć w formie papierowej w Urzędzie Gminy lub elektronicznie na stronie www.cee.gov.pl

Wnioski o dodatek węglowy można składać do 30 listopada 2022 roku.

Wzór wniosku do pobrania dostępny jest na stronie internetowej urzędu gminy: www.samorząd.gov.pl/web/gmina-grodzisko-dolne

Na dzień 30 sierpnia w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej złożono ponad 1200 takich wniosków.

Nie zapominajmy o dodatku osłonowym

Przypominamy, że cały czas można składać w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej wnioski o dodatek osłonowy, którego celem jest zniwelowanie gospodarstwom domowym rosnących cen energii, prądu i żywności.

Przyznanie tego dodatku uzależnione jest od dochodu w gospodarstwie, tj. przeciętne miesięczne dochody netto nie mogą przekraczać:

2 100,00 zł w gospodarstwie jednoosobowym,

1 500,00 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

Aby otrzymać dodatek osłonowy niezbędne jest złożenie deklaracji o źródle ciepła do CEEB (tak samo jak przy dodatku węglowym).

W przypadku dodatku osłonowego obowiązuje zasada złotówka za złotówkę. Oznacza to, że dodatek ten przyznawany jest nawet po przekroczeniu kryterium dochodowego, a kwota dodatku jest wtedy pomniejszana o kwotę tego przekroczenia.

Termin na złożenie wniosku upływa 31 października.

Wysokości dopłat w ramach dodatku osłonowego:

Jednoosobowe gospodarstwo domowe może otrzymać nawet 500 zł - przy założeniu że jego dochód nie przekroczy 2 100,00 złotych,

Gospodarstwo 2-3 osobowe może otrzymać 750 zł - przy założeniu, że dochód nie przekroczy 1 500,00 złotych miesięcznie na osobę w gospodarstwie.

Gospodarstwo 4-5 osobowe może otrzymać 1062,50 zł - przy założeniu, że dochód nie przekroczy 1 500,00 złotych miesięcznie na osobę w gospodarstwie.

Gospodarstwo 6 i więcej osobowe może otrzymać 1437,50 zł - przy założeniu, że dochód nie przekroczy 1 500,00 złotych miesięcznie na osobę w gospodarstwie.

Na dzień 30 sierpnia w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej złożono 880 takich wniosków.

Wnioski do pobrania i wskazówki jak je wypełnić są dostępne na stronie internetowej GOPS-u:

www.gops.grodziskodolne.pl

VI Piłkarski Turniej Strażacki za nami

W słoneczne popołudnie, 29 lipca, na stadionie LKS Grodziszczanka w Grodzisku Górnym odbył się VI Piłkarski Turniej Strażacki, w którym swoje umiejętności zaprezentowali strażacy ochotnicy z terenu naszej gminy. W VI edycji turnieju udział wzięło osiem drużyn, a rywalizacja odbywała się systemem "każdy z każdym".

Po prawie 4 - godzinnych zmaganiach zwycięstwo w turnieju odnieśli druhowie OSP Grodzisko Dolne.

Poniżej przedstawiamy kwalifikację końcową:

I miejsce	OSP Grodzisko Dolne
II miejsce	OSP Grodzisko Nowe
III miejsce	OSP Wólka Grodziska
IV miejsce	OSP Grodzisko Dolne Miasto
V miejsce	OSP Chodaczów
VI miejsce	OSP Zmysłówka
VII miejsc	OSP Laszczyny
VIII miejsce	OSP Grodzisko Górne

Turniej był wspaniałą okazją do spotkania się, integrowania oraz zabawy. Impreza cieszyła się ogromnym zainteresowaniem kibiców, a wśród gości honorowych znaleźli się Poseł na Sejm RP p. Jerzy Paul, Wójt Gminy

p. Jacek Chmura, Prezes Zarządu Gminnego OSP p. Janusz Płatek i Komendant Gminny OSP p. Andrzej Moszkowicz. Wszystkie drużyny otrzymały pamiątkowe puchary i dyplomy za udział w turnieju.

Organizatorzy turnieju składają podziękowania Wójtowi Gminy p. Jackowi Chmurze za wsparcie finansowe zawodów i objęcie wydarzenia Honorowym Patronatem.

Wszystkie jednostki już teraz zapraszamy na kolejną edycję turnieju za rok.

Podsumowanie Gminnych Zawodów Sportowo - Pożarniczych

W niedzielę, 21 sierpnia na stadionie sportowym w Grodzisku Górnym odbyły się Zawody Sportowo - Pożarnicze naszych jednostek OSP. W sztafecie pożarniczej i ćwiczeniu bojowym rywalizowało 8 drużyn: 2 w grupie C (drużyny kobiece) i 6 w grupie A (drużyny męskie). Nad prawidłowym przebiegiem zawodów czuwała komisja sędziowska z Komendy Powiatowej PSP w Leżajsku. Zwycięzcami zawodów, zarówno w grupie C, jak i w grupie A zostały drużyny z jednostki OSP Grodzisko Dolne. Poza konkurencją wystartowały również 3 młodzieżowe drużyny pożarnicze, które zaprezentowały ogromny potencjał i możliwości. W tej grupie zwyciężyła drużyna z OSP Laszczyny.

Po oficjalnym ogłoszeniu wyników przez sędziego głównego, odbyła się uroczystość wręczenia pucharów i dyplomów.

Klasyfikacja generalna zawodów:

W grupie C

I miejsce	OSP Grodzisko Dolne	138,80
II miejsce	OSP Wólka Grodziska	151,94

W grupie A

I miejsce	OSP Grodzisko Dolne	105,47
II miejsce	OSP Laszczyny	105,93
III miejsce	OSP Chodaczów	115,89
IV miejsce	OSP Grodzisko Górne	117,26
V miejsce	OSP Wólka Grodziska	121,79

Nasze delegacje na Dożynkach Archidiecezjalnych

W niedzielę, 28 sierpnia w Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia w Jodłówce odbyły się XXXIX Dożynki Archidiecezji Przemyskiej. Jak co roku udział w nich brały delegacje wieńcowe z naszej gminy. Dożynki Archidiecezjalne cieszą się wśród naszych mieszkańców ogromnym poważaniem i uznaniem. Uroczystej Mszy Św. przewodniczył ordynariusz Archidiecezji Przemyskiej ks. abp. Adam Szal. Z naszej gminy na dożynki diecezjalne pojechało 9 delegacji wieńcowych z sołectw: Grodzisko Dolne, Gro-

dzisko Dolne „Miasto”, Grodzisko Nowe, Grodzisko Górne, Opaleniska, Podlesie, Zmysłówka oraz Wólka Grodziska. Organizacją wyjazdu zajmował się p. Kazimierz Stopyra, wieloletni pracownik urzędu gminy, oddany w służbie i pomocy rolnikom ziemi grodziskiej. Dziękujemy panie Kazimierzowi za zaangażowanie i jak zawsze wspaniałą organizację wyjazdu na Dożynki Archidiecezjalne.

Redakcja

Potańcówka na zakończenie wakacji

W ostatnią niedzielę wakacji, 28 sierpnia miała miejsce czwarta, ostatnia w tym roku „Potańcówka grodziska” w Parku w Miasteczku. Niedzielną imprezę rozpoczęła się od musicalu pn. „Edith Piaf. Niczego nie żałuję” w wykonaniu teatru muzycznego „Broadway” z GOK Giełdarowa. Zgromadzona publiczność z zachwytem oglądała wspaniałe widowisko, a w międzyczasie częstowana była pysznościami przygotowanymi przez panie z Kół Gospodyń Wiejskich z Grodziska Górnego i Wólki Grodziskiej. Niedzielną potańcówkę trwała do późnych godzin wieczornych, przy lubianym i znanym Zespole Colpa Band. Na otarcie łez potańczyć będzie można przy muzyce zespołu w Parku w Miasteczku jeszcze 11 września, przy okazji II Festiwalu Kultury Lasowiackiej. Szczegóły imprezy na plakatach.

Pracujesz z azbestem - zachowaj ostrożność!

W Polsce na mocy ustawy z 19 czerwca 1997r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, wprowadzono zakaz produkcji wyrobów, które zawierają ten materiał. W 2002r. został wdrożony Program Usuwania Azbestu i wyrobów, które go zawierają, a w 2010 r. na mocy uchwały rządowej przyjęto Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032.

Azbest na początku lat 60 – tych był jednym z najpopularniejszych i najtańszych surowców do wyrobów materiałów budowlanych. Używano go do wytwarzania materiałów dekarских i okładzinowych (w postaci płyt falistych i gładkich), rur wodociagowych i kanalizacyjnych. Tzw. przędzie azbestowe, które z niego powstają, używane są do produkcji sznurów, taśmy, tkanin ognioochronnych i kocy gaśniczych, odpornych na działanie temperatury od 250 stopni do 450 stopni Celcjusza. Azbest posiada wyjątkowe właściwości chemiczne i fizyczne m.in:

- jest odporny na wysoką temperaturę, chemikalia, kwasy i zasady oraz wodę morską,
- jest odporny na ścieranie,
- posiada zdolność izolowania termicznego i elektrycznego,
- posiada dużą sprężystość i wytrzymałość mechaniczną.

Najczęściej wykorzystywane były trzy rodzaje azbestu:

- azbest chryzotylowy – inaczej azbest biały, który jest włóknistą odmianą serpentynitu i ma najcieńsze włókna; zawiera go eternit,
- azbest niebieski (krokidolit) – uważany za najbardziej szkodliwy i rakotwórczy, stosowany do wyrobu tkanin ogniotrwałych i farb ogniotrwałych
- azbest amozytowy (brązowy) – jest podobnie niebezpieczny jak niebieski, stosowany w budownictwie w formie tynków i natrysków ognioochronnych.

Dla człowieka azbest staje się niebezpieczny wtedy, gdy dojdzie do jego naruszenia (łamanie, kruszenie, szlifowanie, cięcie, itp.). Wówczas jego włókna dostają się do powietrza w postaci pyłu azbestowego i mogą zostać przeniesione do płuc. Oddychanie powietrzem, które zostało skażone takim pyłem prowadzi do powstania wielu chorób np. pylicy azbestowej, czyli tworzenia się blizn na tkance płucnej, zapalenia opłucnej, raka płuc, opłucnej lub krtań, a skutki wdychania azbestu mogą ujawnić się dopiero po 20 – 30 latach.

Jak postępować z azbestem?

Nie demontuj płyt eternitowych samodzielnie! Jeżeli już to robisz, powinieneś bezwzględnie stosować się do zasad bezpieczeństwa z tym związanych:

- minimalizuj pylenie płyt w trakcie demontażu (należy je lać wodą, aby podczas całego procesu utrzymywać je w stanie wilgotnym, nie używaj szybkoobrotowych narzędzi elektromechanicznych typu szlifierka, nie używaj dmuchaw i sprężonego powietrza).

- nie łam lub w jakikolwiek inny sposób nie uszkodzaj płyt.
- zwracaj uwagę na warunki atmosferyczne podczas demontażu (nie prowadź prac podczas wietrznej pogody oraz upałów).
- bezwzględnie stosuj odzież ochronną (załóż maskę antypylową, okulary robocze, gumowe rękawice i kombinezon ochronny). Po skończonej pracy niezwłocznie zdejmij odzież ochronną i daj do prania, a sam całe ciało spłucz obficie wodą.
- zdemontowane płyty ułóż jedna na drugiej w bezpiecznym miejscu z dala od dzieci i innych domowników. Płyty należy przykryć folią polietylenową o gr. min. 0,02 mm i gęstości min. 1000kg/m³. Zaleca się używanie podwójnej warstwy folii o wspomnianej grubości.
- oznakuj zabezpieczony materiał napisem „azbest”
- w trakcie wykonywanej pracy nie pal papierosów, nie spożywaj posiłków i nie pij napojów.
- pracując na wysokościach używaj asekuracji.

Płyt azbestowych nie powinniśmy usuwać sami, na własną rękę. Demontaż pokryć cementowo – azbestowych jest ściśle regulowany przepisami prawnymi. Rozporządzenie dokładnie wyjaśnia, w jaki sposób powinno się usuwać i neutralizować azbest, o czym mowa wyżej. Jeżeli nie stosujesz tych zasad, nie wyręczaj na siłę specjalistycznej firmy, która bezpiecznie i profesjonalnie usunie z twojego dachu i podwórka azbest.

W naszej gminie demontażem i transportem odpadów azbestowych zajmuje się wyspecjalizowana firma, posiadająca stosowne zezwolenia i uprawnienia. Zamiar usunięcia takiego materiału należy wcześniej zgłosić do urzędu gminy pod nr. tel.: (17) 242 82 65 wew. 161. Koszty demontażu, transportu i utylizacji na składowisku odpadów niebezpiecznych pokrywa gmina.

Redakcja

Pora na grzybobranie

Piękne i ciepłe lato dobiegło końca, a przed nami zaczyna się kolejny sezon grzybowy. Grzybobranie to nie tylko ciekawa i zdrowa forma spędzania wolnego czasu, ale także okazja do znalezienia smakowitych grzybów. Warto wiedzieć, kiedy najlepiej wybrać się na grzyby, co ze sobą zabrać i jakie okazy omijać z daleka.

Najlepszym okresem na grzybobranie jest wczesna jesień, przełom września i października, do pierwszych przymrozków. Wrzesień to najlepszy czas na zbieranie borowików, maślaków, podgrzybków, kurek i kań. Natomiast w październiku warto wybrać się po kozłarze, opieńki i rydze.

A co ze sobą zabrać?

1. Odpowiedni strój, który będzie przystosowany do warunków atmosferycznych. Przede wszystkim ciepłe i nieprzemakalne buty oraz kurtkę.
2. Ciepły napój.
3. Atlas grzybów – atlas powinien zabrać każdy, nawet doświadczony grzybiarz.
4. Koszyk na grzyby – nie należy zbierać grzybów w foliowe reklamówki, ponieważ w nich grzyby bardzo szybko się psują i mogą prowadzić do zatrucia.
5. Noże na grzyby – najlepszy na grzybobranie jest krótki nożyk, ponieważ grzyby powinniśmy ścinać bezpośrednio przy pieńku. Wyrwanie grzybów niszczy grzybnie.

Grzyby po zebraniu trzeba jak najszybciej zakonserwować. Najprostszą metodą jest suszenie. Ususzone grzyby należy przechowywać w szczelnie zamkniętych pojemnikach. Możemy również marynować je lub mrozić, a dodane do różnych potraw nadadzą im charakterystyczny smak i wyjątkowy aromat.

Pamiętaj!

W Polsce jest ok. 200 gatunków grzybów trujących i ok. 1300 gatunków grzybów jadalnych, z czego jeść i sprzedawać można tylko 47 gatunków, dlatego podstawowa zasada to: - Zbieraj grzyby, które znasz. Jeżeli masz jakiegokolwiek wątpliwości nie zrywaj ich. Do poważnego zatrucia grzybami może dojść nawet po spożyciu ich niewielkiej porcji, a rozpoznanie zatrucia nie zawsze jest łatwe. Objawy mogą pojawić się po kilkunastu minutach lub nawet po kilku dniach od ich spożycia i mogą mieć różny przebieg w zależności od tego, jaki grzyb został zjedzony.

Typowe objawy zatrucia to: nudności, wymioty, ból brzucha, biegunka, nadmierna potliwość, duszności, zaburzenia widzenia, pobudzenie psychoruchowe, podwyższona temperatura, suchość w ustach, rozszerzone źrenice. W przypadku zatrucia najważniejszy jest czas, dlatego nawet przy najmniejszym podejrzeniu zatrucia, należy jak najszybciej skontaktować się z lekarzem.

Grzybów nie powinny spożywać dzieci, kobiety w ciąży oraz seniorzy. Zatrucie grzybami u dziecka może doprowadzić do bardzo poważnych komplikacji, ponieważ wątroba dziecka nie potrafi poradzić sobie z toksynami. Objawy zatrucia u dzieci są szczególnie mylące, bo takie dolegliwości jak ból brzucha czy biegunka występują u nich często i zwykle nie zwiastują poważnych problemów.

Spośród tej ogromnej liczby grzybów istnieje kilka trujących, które przypominają najbardziej popularne gatunki jadalne.

Grzyby jadalne

Borowik szlachetny

Grzyby trujące

Borowik szatański

Grzyby jadalne

Gąska zielona

Czubajka kania

Podgrzybek brunatny

Pieczarka polna

Grzyby trujące

Muchomor sromotnikowy

Muchomor plamisty

Gryczak żółciowy

Pieczarka żółtawa

Uwaga kleszcze! Bezpieczni w lesie, w parku i w ogrodzie

Wypoczywając na łonie natury, nie zapominajmy, że coraz częściej jesteśmy narażeni na kontakt z kleszczami, które przenoszą groźne dla zdrowia choroby. Kleszcze występują nie tylko w lasach i na łąkach, ale także w parkach lub przydomowych ogródkach. Żyją w strefie przygruntowej, w miejscach lekko wilgotnych i obfitujących w roślinność. Na skutek zmian klimatycznych coraz częściej pojawiają się również tzw. latające kleszcze, czyli strzyżak sarni. Czym różni się od zwykłego kleszcza?

Strzyżak sarni

- owad
- posiada skrzydła, które zrzuca po wbiciu się w swojego żywiciela
- ukąszenie jest bardzo bolesne i pozostawia ślad, który może utrzymywać się miesiącami,

Kleszcz

- pajęczak
- nie ma skrzydeł, przodostaje się na człowieka przez otarcie się o trawę,
- ukąszenie nie boli,
- przenosi wirusy i bakterie, które prowadzą do rozwoju ciężkich chorób

W Polsce występuje 19 gatunków kleszczy. Najczęściej spotykanym i najczęściej atakującym człowieka jest kleszcz pospolity. Podobnie jak pająk, dorosły kleszcz ma 8 odnóży i mierzy do 5 mm. Kleszcze są ślepe, nie latają i nie skaczą. Na swoje ofiary, cierpliwie czekają na spodniej części liści w pobliżu ścieżek.

Niesyty choroby przenoszone przez kleszcze są groźne i często trudno je rozpoznać. Należą do nich:

choroby bakteryjne

- **anaplazmoza** - jej objawy to najczęściej wysoka gorączka, dreszcze, bóle stawów mięśni, głowy oraz suchy kaszel, który może rozwinąć się w zapalenie płuc. Anaplazmoza leczona jest antybiotykami.

- **bolerioza** - jedna z najczęściej przenoszonych chorób przez kleszcze. W jej przebiegu wyróżnia się 3 stadia. Pierwsze to zaczerwienienie skóry tzw. rumień pełzający, który pojawia się u około 50 proc. zakażonych między 3. a 30. dniem od ukąszenia. Drugie stadium choroby (tzw. rozsiane lub narządowe) rozwija się od kilku tygodni do kilku miesięcy od zakażenia. Jest to najczęściej: zapalenie stawów, zapalenie mięśnia sercowego, objawy napięcia układu nerwowego (nerwobóle, zaburzenia czucia, porażenia nerwów i inne). Trzecie, ostatnie stadium boleriozy to trwałe uszkodzenie zajętych narządów. Leczenie boleriozy zwykle trwa kilka tygodni i polega na podawaniu antybiotyków.

choroby wirusowe

- **kleszczowe zapalenie mózgu (KZM)** - choroba ta ma najczęściej dwufazowy przebieg. W I fazie występują objawy przypominające grype: gorączka, ból mięśni i stawów, osłabienie. W II fazie (tzw. neurologicznej) dochodzi do zajęcia struktur w centralnym układzie nerwowym, najczęściej opon mózgowo - rdzeniowych, a w cięższych przypadkach mózgu oraz rdzenia kręgowego. Pojawia się wysoka gorączka, silny ból głowy, sztywność karku, zaburzenia równowagi i świadomości.

Jak chronić się przed kleszczami?

- Spaceruj środkiem ścieżek, z dala od przydrożnych traw i krzaków.
- Wybierając się do lasu ubieraj jasne ubrania (łatwiej zauważysz kleszcza), pamiętaj o długich spodniach, bluzie z rękawem i czapce na głowę.
- Używaj preparatów odstraszających kleszcze.
- Po powrocie do domu uważnie obejrzyj całe ciało. Jeżeli znajdziesz kleszcza, który już zdążył się wkuć, usuń go jak najszybciej. Najlepszą metodą wyjmowania kleszcza jest delikatne chwycenie go pęsetą za głowę (nigdy za tułów) i stanowcze wyciągnięcie. Nie wykręcamy kleszcza, nie smarujemy tłuszczem: smalec, masło, olej. Rankę najlepiej jest przemyć spirytem lub wodą utlenioną.

Źródło: www.gov.pl

Państwowa Inspekcja Sanitarna nadzoruje i kieruje działaniami, które mają na celu dobro i zdrowie publiczne obywateli. Do głównych zadań Inspekcji należy minimalizowanie skutków zdarzeń niekorzystnie wpływających na życie Polaków tj. informuje, aktywizuje i edukuje. Na stronie internetowej Głównego Inspektora Sanitarnego www.gov.pl/web/gis codziennie udostępniany jest szereg istotnych i ważnych informacji oraz ostrzeżeń dotyczących żywności i kosmetyków. Warto zaglądać na stronę GIS- u. Dodatkowo strona bogata jest w informacje dotyczące naszego zdrowia m.in. znajduje się na niej wykaz chorób zakaźnych, profilaktyka oraz zasady udzielania pierwszej pomocy.

MOŻESZ OTRZYMAĆ ŻYWNOSĆ Z PODKARPACKIEGO BANKU ŻYWNOSCI

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym informuje o możliwości otrzymania bezpłatnej żywności z Podkarpackiego Banku Żywności w Rzeszowie w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 - 2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

Osoby – rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej pragnące otrzymać pomoc, powinny zgłosić się do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym, w celu ustalenia swojej sytuacji materialnej. Należy przedłożyć dowód osobisty oraz dokumenty potwierdzające dochody, tj.: nakaz płatniczy za 2022 r., zaświadczenie z zakładu pracy o zarobkach (z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku – druki do pobrania w siedzibie ośrodka lub ze strony gops@grodziskodolne.pl, odcinki rent i emerytur (z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku), osoby bezrobotne – zaświadczenie z urzędu pracy lub oświadczenie, rolnicy – dowód wpłaty KRUS, zaświadczenie o pobieranym zasiłku rodzinnym, pielęgnacyjnym, legitymację szkolną uczniów szkół ponadgimnazjalnych lub studentów (do wglądu), stypendia, inne dokumenty potwierdzające dochód.

W/w dokumenty należy przedłożyć do dnia 20 września 2022r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym u pracowników socjalnych zgodnie z rejonami opiekuńczymi.

Dochód na osobę w rodzinie nie może przekraczać 1320,00 zł, a dla osoby samotnie gospodarującej 1707,20 zł miesięcznie. Osoby, których dochody nie będą zweryfikowane nie otrzymają żywności.

KOMUNIKAT WÓJTA DOTYCZĄCY OBOWIĄZKU PODCIĘCIA GAŁĘZI

Przed nami jesień, a wkrótce zima. Jak co roku, przystępujemy do podcięcia gałęzi z drzew rosnących na naszych posesjach, które zwisają nad drogami gminnymi i powiatowymi. Takie gałęzie, w tym okresie będą stanowić bardzo duże zagrożenie dla bezpieczeństwa w komunikacji. Opadające liście na drogi i chodniki mogą być powodem kolizji lub wypadku. Auto na drodze pokrytej mokrymi liśćmi, zachowuje się jak na lodzie. Liście leżące na chodniku, mogą być powodem upadku i złamania nogi lub ręki u przechodnia. Zwisające gałęzie, w przypadku podmuchu silnego wiatru, mogą się odłamać i uderzyć w samochód, rowerzystę lub pieszego i spowodować obrażenia

ciała i uszkodzenia pojazdu. **Za prawidłowy stan drzew, rosnących na posesji odpowiada właściciel.** Jeżeli dojdzie do takiego nieszczęśliwego wypadku, to odpowiedzialność za naprawienie szkody poniesie właściciel drzewa. Nie róbmy sobie zatem niepotrzebnie kłopotów, tylko przez to, że nie dopilnowaliśmy podcięcia zwisających gałęzi.

Każdy mieszkaniec gminy ma czas przez cały miesiąc wrzesień podciąć gałęzie zwisające nad drogą gminną lub powiatową. Jeżeli we wrześniu zabiegów podcięcia gałęzi nasi mieszkańcy nie dokonają, w październiku na drogach w każdej miejscowości wyjadą jednostki OSP z naszej gminy i każda z nich będzie dokonywać podcięcia gałęzi, bez względu na jakiegokolwiek uwagi i zastrzeżenia mieszkańców. Podcięte gałęzie zostaną przerzucone na posesję właściciela. Nie czekajmy, aż podcięcia dokonają za nas strażacy. Oni nie będą porządkować gałęzi za nas, tylko podcięte gałęzie przerzucą na posesję właściciela drzewa. Jeżeli chcemy mieć porządek na swoich działkach, podcięcia najlepiej dokonać samemu, we wrześniu.

INFORMACJA POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W LEŻAJSKU

Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku ogłasza bezterminowy nabór wniosków o przyznanie BONU NA ZASIEDLENIE dla osób do 30 roku życia w ramach projektów pn.: „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie leżajskim (V)” – Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 oraz „Aktywizacja osób młodych pozostających

bez pracy w powiecie leżajskim (VI)” – Poddziałanie 1.1.2 Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. **Bon na zasiedlenie stanowi gwarancję przyznania środków finansowych na pokrycie kosztów zamieszkania w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej poza miejscem dotychczasowego zamieszkania.** Wszelkie niezbędne informacje dotyczące bonu i druki do pobrania dostępne są na stronie internetowej Powiatowego Urzędu Pracy www.lezajsk.praca.gov.pl w menu „druki do pobrania” – „Nabór wniosków o przyznanie BONU NA ZASIEDLENIE dla osób do 30 roku życia w ramach projektów PO WER” oraz pod numerem telefonu **(17) 242 73 73 wew. 39.**

Co z tym piwem? Zdrowe czy niezdrowe?

Piwo to jeden z najstarszych i najczęściej spożywanych napojów alkoholowych. Wokół piwa narosło wiele kontrowersji dotyczących jego właściwości zdrowotnych, kaloryczności i częstotliwości picia. Jedno jest pewne, aby piwo nam nie szkodziło, niezbędny jest umiar i opanowanie picia. Rynek oferuje nam wiele rodzajów piwa. Do wyboru mamy piwo jasne, ciemne, bezalkoholowe, smakowe, niepasteryzowane i inne.

Piwo tradycyjne, czyli najczęściej znane pod nawą „jasne pełne” zawiera w sobie głównie takie składniki jak woda, słód jęczmienny i chmiel. To naturalna mieszanka składników, która zawiera wartościowe polifenole i ma działanie przeciwutleniające i przeciwzapalne. Piwo zawiera również sporo witamin z grupy B, odpowiadających za prawidłowe działanie układu nerwowego i równowagę psychiczną. Niestety, piwo to także alkohol i inne dodatki w postaci np. sztucznych barwników i słodzików. Wśród piw tradycyjnych najbardziej wartościowymi piwami są piwa niepasteryzowane. Pasteryzacja, czyli podgrzewanie piwa w celu eliminacji drobnoustrojów, zabija także witaminy. Minusem piw niepasteryzowanych jest ich krótki termin przydatności do spożycia - około 3 tygodnie od daty produkcji, dlatego trudno je znaleźć na sklepowych półkach.

Duża popularnością w ostatnich czasach cieszy się wśród konsumentów piwo bezalkoholowe. Zdaniem wielu specjalistów z dziedziny medycyny jego spożywanie obniża ryzyko chorób sercowo - naczyniowych, pozytywnie wpływa na pracę mózgu, chroni przed nadciśnieniem, miażdżycą i zawałem serca. Czym różni się od tego z alkoholem? Proces jego produkcji jest identyczny jak w przypadku piwa z alkoholem z tym, że fermentacja jest przerywana, aby nie dopuścić do wytworzenia się alkoholu. Jego minusem może być zawartość glutenu, którego nasze organizmy mogą nie tolerować.

Najgorszym wyborem są piwa smakowe. W większości przypadków to słodki napój alkoholowy, do którego dodaje się sztuczne barwniki, armaty, a nawet syrop glukozowo - fruktozowy. Piwo smakowe to najczęściej pu-

ste kalorie, dodatki w postaci sztucznych konserwantów i barwników działające negatywnie na układ naczyniowo - sercowy, pokarmowy i moczowy. W układzie naczyniowo - sercowym może być powodem nieprawidłowej pracy serca (np. piwo z sokiem malinowym może powodować skutki podobne do działania energetyków, o których pisaliśmy w poprzednim numerze gazety). W układzie pokarmowym może być przyczyną wrzodów oraz raka jelita grubego. W układzie moczowym przyspiesza rozrost kamieni nerkowych.

Picie piwa w ogóle może stanowić również negatywny element wprowadzenia dzieci i młodzieży w picie alkoholu w dorosłym życiu. Pamiętajmy, że będąc rodzicami dajemy przykład zachowania. Dziecko przebywające w naszej obecności, kiedy pijemy piwo bezalkoholowe nie różnicuje. Nie jesteśmy w stanie wytłumaczyć mu, że to piwo jest dobre, a inne jest złe. W ten sposób możemy nieświadomie dawać przyzwolenie na sięganie po piwo przez nieletnie osoby, a jak wiemy nałóg zazwyczaj zaczyna się niewinnie.

Niestety, piwo, jakie by ono nie było, nie jest wskazane dla każdego. Nie powinny go pić osoby chore na: cukrzycę, podagłę (dnę moczanową), wrzody żołądka i dwunastnicy, marskość wątroby i inne choroby tego narządu oraz ostre i przewlekłe zapalenie trzustki.

Korzystajmy z piwa z umiarem, dbając o swoje zdrowie i zdrowie swoich najbliższych.

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI PUNKTU INFORMACYJNO - KONSULTACYJNEGO

Wszystkim osobom zainteresowanym przypominamy, że w Urzędzie Gminy działa Punkt Informacyjno - Konsultacyjny dla Osób z Problemem Alkoholowym i Ich Rodzin oraz Przemocy w Rodzinie.

Punkt czynny jest raz w tygodniu, **w każdy czwartek w godz. od 15:30 do 17:30.**

Punkt mieści się w pokoju nr 41 na I piętrze w Holu Głównym Urzędu Gminy (dla wielu osób to miejsce jest znane, ponieważ znajduje się tam również Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, który działa w każdy wtorek od godz. 8:00 do godz. 12:00).

Zapraszamy do Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego wszystkie osoby borykające się z problemami uzależnień i przemocy w rodzinie (z Punktu mogą korzystać zarówno osoby uzależnione jak i członkowie rodzin osób uzależnionych: mąż, żona, dzieci, dziadkowie).

Zapraszamy do kontaktu z Punktem wszystkie osoby, które zainteresowane są utworzeniem lub udziałem w grupach wsparcia osób uzależnionych i ich rodzin.

Nasze dzieci rozpoczynają nowy rok szkolny

Wakacje dobiegły końca. Pierwszego września dla dzieci i młodzieży rozpoczęła się kolejna, nowa przygoda. Uczniowie z terenu naszej gminy nowy rok szkolny rozpoczęli od uczestnictwa w Mszach Św. sprawowanych w kościołach parafialnych. Potem udali się do swoich szkół, aby tam w towarzystwie długo niewidzianych kolegów i koleżanek spotkać się z dyrekcją i nauczycielami. Pierwsze powakacyjne spotkania odbyły się w bardzo radosnej i przyjaznej atmosferze. Uczniowie wypoczęci, pełni wrażeń i nowych sił z radością przywitani swoich kolegów i koleżanki.

Na nowy rok szkolny życzymy wszystkim uczniom samych sukcesów, dużo energii i zapału w podejmowaniu obowiązków szkolnych, wytrwałości w nauce oraz jak najmniej problemów i trosk.

Przypominamy również wszystkim rodzicom i opiekunom, że do 30 listopada można składać wnioski o świadczenie 300 + z programu Dobry Start, które przysługuje raz w roku na każde uczące się dziecko w wieku od 7 do 20 roku życia, a w przypadku osób z niepełnosprawnością do 24 roku życia.

Wniosek można złożyć za pośrednictwem:

- portalu Platformy Usług Elektronicznych (PUE) ZUS,
- portalu Emp@tia,
- bankowości elektronicznej.

Wnioski rozpatruje ZUS.

Szkoła Podstawowa w Wólce Grodziskiej

Szkoła Podstawowa w Łaszczynach

Zespół Szkół Grodzisko Dolne

Szkoła Podstawowa w Opaleniskach

Zespół Szkół Grodzisko Górne

Uczniowie SP z Opalenisk w Warszawie

Wczesnym rankiem 6 czerwca 2022 roku uczniowie Szkoły Podstawowej w Opaleniskach wyruszyli na długo wyczekiwaną wycieczkę do Warszawy. Wycieczka odbyła się w ramach Przedsięwzięcia Ministra Edukacji i Nauki - „Poznaj Polskę” i była w 80% finansowana przez Ministerstwo. Do tego wyjazdu przygotowaliśmy się bardzo starannie wybierając obiekty, które mieliśmy zamiar zobaczyć. Zbieraliśmy informacje i planowaliśmy szczegółowo trasę naszej wycieczki.

Wyruszyliśmy trasą Leżajsk – Nisko – Sandomierz – Huta Szklana. Z parkingu w Szklanej Hucie szliśmy pieszo około 40 minut na Łysą Górę do Klasztoru Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej - Sanktuarium Relikwii Drzewa Krzyża Świętego. Tutaj z przewodnikiem zwiedziliśmy klasztor, kryptę z mumią księcia Jeremiego Wiśniowieckiego, a z wieży klasztoru podziwialiśmy panoramę Gór Świętokrzyskich. Z Łysej Góry zeszliśmy szlakiem do Nowej Słupi gdzie czekał na nas autobus. Po krótkim odpoczynku udaliśmy się do Warszawy, gdzie w pierwszej kolejności zwiedziliśmy Muzeum Powstania Warszawskiego. Zrobiło ono na nas niesamowite wrażenie, przede wszystkim dlatego, że jest bardzo nowoczesne i na różne sposoby ukazuje przebieg powstania. Około godz. 18.30 dojechalismy do Niepokalanowa, gdzie w domu pielgrzyma przy Bazylice N.M.P. czekała na nas obiadokolacja i nocleg.

W drugim dniu naszej wycieczki pojechalismy ponownie do Warszawy. Na Placu Zamkowym przy Kolumnie Zygmunta III Wazy spotkaliśmy się z naszą panią przewodnik, która pokazała nam bardzo dużo ciekawych obiektów i zabytków stolicy: Katedrę Św. Jana, Stary Rynek z Pomnikiem Syrenki, ogrody królewskie, mury obronne z Barbakanem, Katedrę Polową Wojska Polskiego z Kaplicą Katyńską, Pomnik Powstania Warszawskiego. Byliśmy również pod domem, gdzie mieszkała Maria Skłodowska – Curie, a w którym dzisiaj znajduje się jej muzeum. Po pamiątkowej fotce pod pomnikiem Małego Powstańca mieliśmy pół godziny wolnego czasu na zakup pamiątek. Potem zobaczyliśmy jeszcze Belweder, zmianę warty przy Grobie Nieznanego Żołnierza oraz Ogród Saski z piękną fontanną. Autobusem pojechalismy do Łazienek Królewskich, gdzie w parku podziwialiśmy piękny Pomnik Fryde-

ryka Chopina. Następnie sporo czasu spędziliśmy w Ogrodzie Botanicznym Uniwersytetu Warszawskiego, w którym było wiele kwitnących i ciekawych roślin. Mimo zmęczenia, wszyscy z ogromnym entuzjazmem i radością przyjęli propozycję zwiedzenia Stadionu Narodowego. Ostatnim punktem programu w tym dniu był spacer po Miejskim Ogrodzie Zoologicznym w Warszawie.

Trzeci dzień naszego wyjazdu rozpoczęliśmy krótką modlitwą w Bazylice N.M.P. w Niepokalanowie. Przed śniadaniem spakowaliśmy się, a zaraz po nim wyruszyliśmy kolejny raz do Warszawy, tym razem zobaczyć eksponaty w Muzeum Azji i Pacyfiku. Muzeum to jest bardzo nowoczesne i działa zaledwie kilka lat. Znajdują się tutaj bardzo ciekawe okazy przywiezione ze wschodnich wybrzeży Azji i wysp Pacyfiku. Po zwiedzeniu muzeum, które było ostatnim punktem naszego programu w Warszawie, udaliśmy się w drogę powrotną do Opalenisk. Wracaliśmy drogą przez Ostrowiec Świętokrzyski ponieważ mieliśmy jeszcze zaplanowane zwiedzanie Muzeum Krzemionek Opatawskich, które wpisane jest na listę światowego dziedzictwa kulturowego UNESCO. Znajdujące się tam niesamowite eksponaty przedstawiające życie ludzi przed tysiącami lat oraz podziemna trasa w kopalni krzemieni wzbudziły ogromne zainteresowanie uczniów. Po zwiedzeniu kopalni udaliśmy się już bezpośrednio w drogę do domu. Program naszego wyjazdu zrealizowaliśmy bardzo szczegółowo, dodatkowo uzupełniając go o inne ciekawe obiekty. Wróciliśmy zmęczeni, ale szczęśliwi, że w ciągu tych trzech dni mogliśmy tak dużo zobaczyć.

A. Fleszar

TRWA NABÓR WNIOSKÓW O STYPENDIA WÓJTA

Do **20 września** uczniowie szkół podstawowych i średnich, zameldowani na terenie Gminy Grodzisko Dolne mogą składać wnioski o jednorazowe Stypendium Wójta za wysokie wyniki w nauce, sukcesy artystyczne lub sportowe.

Warunkiem ubiegania się o stypendium jest średnia ocen co najmniej 5.0 (szkoła podstawowa), lub 4,8 (szkoła średnia), bądź miejsce na podium w olimpiadzie przedmiotowej, konkursie sportowym lub artystycznym na szczeblu wojewódzkim. Najlepsi uczniowie mogą otrzymać nawet 500 zł jednorazowego stypendium. Więcej informacji pod nr. tel. (17) 242 82 65 wew. 131.

Wakacyjne szkolenie językowe Erasmus+

Funded by
the European Union

W dniach 31.07 - 07.08.2022 7- osobowa grupa nauczycieli z ZS im. prof. Franciszka Leji w Grodzisku Górnym brała udział w intensywnym kursie języka niemieckiego w Berlinie. Był to pierwszy wyjazd w ramach Akredytacji Erasmus+, którą otrzymała nasza szkoła na lata 2021-2027. Szkolenie odbyło się w instytucji DID- Deutsch- Institut w Berlinie i trwało tydzień. Sześcioro nauczycieli brało udział w nauce języka na poziomie początkującym, natomiast nauczycielka języka niemieckiego z naszej szkoły w metodycznym kursie prowadzonym na bardzo wysokim poziomie. Podczas zajęć prowadzonych przez różnych lektorów używany był język niemiecki i angielski, natomiast język polski ograniczony był do minimum, tak aby jak najlepiej skorzystać z tej oferty i opanować język niemiecki na odpowiednim poziomie. Było to uwarunkowane również tym, że oprócz uczestników z Polski, byli kursanci z takich krajów jak: Japonia, Kolumbia, Portugalia, Hiszpania, Turcja i Francja, co wymuszało używanie języka obcego podczas pracy grupowej i w parach. Cała nasza grupa przygotowywała się do tego wyjazdu poprzez półroczny udział w kursie z języka niemieckiego, który był zorganizowany w naszej szkole i prowadzony online. Zorganizowanie wyjazdu wiązało się szeregiem czynności logistycznych, takich jak przygotowanie tzw. zielonej podróży, (na co kładzie nacisk ten program), znalezienie i zarezerwowanie kursu, zakwaterowania, zaplanowanie zwiedzania atrakcji turystycznych miasta i regionu, przygotowanie całej dokumen-

tacji projektowej, jak certyfikaty, ankiety i inne dokumenty potwierdzające udział w zajęciach i nabyte umiejętności. Mimo, że wyjazd trwał tylko tydzień, a zajęcia kończyły się o 14.30, zdołaliśmy zwiedzić główne atrakcje turystyczne Berlina i okolic m.in: wieżę telewizyjną z tarasem widokowym, budynek Reichstagu, Bramę Brandenburską, ZOO, amerykański punkt kontrolny, pozostałości muru berlińskiego East Side Gallery, Poczdam oraz miasto Brandenburg. Stolica Niemiec to miejsce, gdzie oprócz języka niemieckiego na ulicach można usłyszeć najczęściej język angielski, ale także polski, o czym wielokrotnie mieliśmy okazję się przekonać. Narodowościowo jest to mozaika z różnych części świata, czego doświadczyliśmy na spotkaniach społeczności Meetup.

Kontynuując naukę języka niemieckiego i podnosząc nieco poprzeczkę uczestnicy planują już kolejne wyjazdy i kursy na następnym, wyższym poziomie zaawansowania.

Grupa Erasmus+

Wakacyjne dyżury nauczycieli w Przedszkolu w Grodzisku Górnym

W roku szkolnym 2021/2022 Przedszkole Samorządowe w Grodzisku Górnym miało wakacyjny dyżur. Do placówki zostało zapisanych 20 dzieci z terenu Gminy Grodzisko Dolne. Czas pracy przedszkola trwał od godziny 7.00 do 16.00. Nauczyciele w ramach wakacyjnych zajęć realizowali zajęcia dydaktyczno - wychowawcze i opiekuńcze. Bardzo dużym zainteresowaniem ze strony dzieci cieszyły się zajęcia plastyczne, które wyzwalały u nich duże pokłady wyobraźni i kreatywności. W ramach tych zajęć uczyły się projektowania ubrań, tworzyły obrazy z plasteliny, malowały farbami i kredkami motyle, morskie zwierzęta, rysowały wykorzystując cień oraz wykonywały wiele innych prac. Dzieci integrowały się między sobą poprzez różnego rodzaju zabawy ruchowe, spacer, zabawy tematyczne, manipulacyjne i konstrukcyjne. Korzystały także z uroków świeżego powietrza i przy sprzyjających warunkach pogodowych bawiły się na placu zabaw i boisku szkolnym grając w piłkę czy odpoczywając pod drzewami. W trakcie pobytu miały zapewnione 3 posiłki dziennie; w tym śniadanie, obiad i kolację, które bardzo im smakowały. Po obiedzie odpoczywały oglądając bajki

lub słuchając muzyki relaksacyjnej. W ostatnim dniu pobytu w placówce każdy przedszkolak miał indywidualną i grupową sesję zdjęciową.

Czas minął dzieciom bardzo szybko i przyjemnie. Dzieci zadowolone i szczęśliwe mogły udać się na zasłużony odpoczynek wakacyjny.

Danuta Kuras

II miejsce Kapeli Ludowej „Grodziszczoki” na przeglądzie w Markowej

W niedzielę, 31 lipca na placu przy Centrum Kultury Gminy Markowa odbyło się IV Spotkanie Folklorystyczne, które przyciągnęło wielu pasjonatów muzyki ludowej.

W ramach tego spotkania nasza Kapela w składzie: Dorota Piątek, Agnieszka Rydzik, Stanisław Kuźniar i Michał Rydzik uczestniczyła w Przeglądzie Kapel Ludowych i zajęła II miejsce.

Serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów!

OK

„Polska od kuchni” - Festiwal KGW

7 sierpnia koła gospodyń wiejskich z całego województwa podkarpackiego spotkały się w Stalowej Woli, aby podkreślać, że idąc z duchem czasu należy kultywować lokalną tożsamość i pielęgnować tradycje. Festiwal Kół Gospodyń Wiejskich „Polska od Kuchni” to wyjątkowe wydarzenie przygotowane z myślą o szerzeniu dziedzictwa kulinarnego, promowaniu zdrowego stylu życia, edukacji ekologicznej oraz pielęgnacji polskiej kultury i tradycji.

W tym roku z Podkarpacia do udziału w Festiwalu zakwalifikowało się dziewiętnaście kół gospodyń wiejskich. Wśród nich znalazło się KGW z Wólki Grodzkiej, które prezentowało się w dwóch kategoriach: konkursie kulinarnym i Miss Wdzięku. Do konkursu kulinarnego panie przygotowały tradycyjny rosół z krupami, zaś w prezentacji w kategorii Miss wystąpiła Anna Grzywna

OK

Polne Strachy

„POLNE STRACHY” to kolejny konkurs zorganizowany przez nasz Ośrodek Kultury dla wszystkich chętnych osób bez ograniczeń wiekowych.

W odzewie otrzymaliśmy kilka prac, z których najciekawsze zaprezentowaliśmy na wystawie podczas Dożynek Gminnych 2022.

Serdecznie gratulujemy wszystkim laureatom i dziękujemy za udział w konkursie.

OK

Z kart historii - Wspomnienia Sybiraka

... Taka jedna ziemianka obliczona była na około 500 osób. Długość nar na obu piętrach wynosiła około 150 metrów, czyli na jedną osobę przypadało około 30 cm, czyli dwie wąskie deski. Pościeli czy nakrycia w ogóle nie było. Spano więc na gołych deskach w odzieży. Przewracanie na drugi bok odbywało się na komendę. Po pewnym czasie każdy z nas starał się spać na brzuchu, ponieważ biodra były tak odgniecione od twardych desek, że nie sposób było zbyt długo leżeć na boku. Na miękkim brzuchu wygodniej było spać. Taka pozycja zabierała leżącemu więcej miejsca niż owe dwie deski i z tego powodu powstawały sąsiedzkie kłótnie. Jeden kominiek wentylacyjny, a raczej otwór umieszczony w suficie pośrodku ziemianki, nie wystarczał na dopływ powietrza. Kominiek zrobiony był z desek, podobnie jak to robią rolnicy przy kopcowaniu ziemniaków. Okienka zabite były naглуcho gwoździami i nie sposób było ich otworzyć. Nic więc dziwnego, że po kilku tygodniach życia w takich warunkach, bez powietrza, bez wody i bez mycia się, ludzie mieli ziemiste twarze. Na taki nasz wygląd wpływało także „krwiodawstwo”, musieliśmy bowiem codziennie oddawać krew pluskwom i wszom. (...) Codziennie po spożyciu marnego śniadania ustawialiśmy się w kolejce do jednego okienka w przedścionku ziemianki do bicia wszy. Kto był dalej w kolejce i później dochodził do okienka, zastawał cały parapet zabroczony krwią wyciśniętą paznokciami z robactwa. Często trzeba było zmiatać na podłogę resztki robactwa, które przylepiały się do parapetu, tworząc grubą, obrzydliwą warstwę. Gorzej było z pluskwami, z tą rosyjską, narodową plagą. Wobec nich byliśmy bezradni. W nocy jak szarańcza wychodziły ze swoich szczelin i padały na nas jak deszcz. Odczuwało się to wtedy, gdy padały na twarz. Do tych cierpień z czasem przyzwyczailiśmy się, a raczej staliśmy się mniej wrażliwi. Gorzej było z głodem. Do głodu nie można było się przyzwyczaić. Głód dzień i nocą nie dawał spokoju. Zdawało się, że wysączy z nas wnętrzności. Codzienne wyżywienie składało się z 40 dag chleba lichej jakości, żeby było liczbowo więcej, obliczono chleb na gramy. W tym przypadku otrzymywaliśmy 400 gramów chleba na wpół z otrębami, 20 g maki razowej na zaprawę do zupy i 7 g tłuszczu zwierzęcego względnie 15 g ryby solonej, jako przyprawę do zupy. Do zupy dodawano trochę ziemniaków, przeważnie przemarzniętych. Ze względu na oszczędności, ziemniaków nie obierano z łupin, tylko myto w wodzie, następnie siekano w korycie specjalnym siekaczem i tak posiekane sypano do kotła. Jedno wiadro takiej zupy o pojemności 7 litrów wydawano na 10 osób. Podział zupy z wiadra należał do najbardziej emocjonujących chwil. Tak zwany dziesiątkowy szedł z wiadrem do kuchni

po zupe, pozostali z dziesiątki ustawiali swoje puszkę po amerykańskich konserwach na narach i czekali w napięciu na przyjście dziesiątkowego z wiadrem zupy. Siedząc w kuczki na narach, oczy wszystkich skierowane były ku wejściu do ziemianki. Co jakiś czas, któraś tam dziesiątka, ujrawszy swego dziesiątkowego, wydawała okrzyk – „idzie zupa!”. Obowiązkiem dziesiątkowego było najpierw policzyć puszkę, na wypadek gdyby ktoś podstawiał dwie. Następnie z czerpakiem w rękę przystępował do rozlewania zupy do puszek na oczach całej dziesiątki. Najpierw zlewano z wierzchu wodę, następnie rozdzielano już łyżką, a nie czerpakiem „gąszcz”. Każde takie rozlewanie zupy nie obyło się bez reklamacji ze strony malkontentów narzekających, że do tej czy innej puszkę wpadł większy kawałek ziemniaka czy ryby. Dziesiątkowy musiał być sprawiedliwy i bezstronny. W przeciwnym razie zdejmowany był ze swego stanowiska większością głosów, jak też większością głosów był na to stanowisko wybierany. Oto szkoła prawdziwej demokracji socjalistycznej, tak odmiennej od demokracji burżuazyjnej, gdzie prawie każdego można rzekomo przekupić. Prawdę mówiąc w naszej demokracji obozowej nie było czym przekupić. Za swoje czynności dziesiątkowy otrzymywał wiadro do wyskrobania po rozlaniu zupy do puszek. Samorząd również i na to zwracał uwagę czy przypadkowo nie za dużo było zupy w puszcze dziesiątkowego po dodaniu do niej resztek z wyskrobanego wiadra. Sposób spożywania był różny. Mniej cierpliwi, nerwowi zjadali chleb i zupę, jak to się mówi, w mgnieniu oka. Flegmatycy rozkosz spożywania przeciągali jak najdłużej. (...) Reszta dnia upływała zazwyczaj na opowiadaniu, co kto będzie jadł, gdy wróci do domu. Najwięcej było zwolenników pieczonych ziemniaków, może dlatego, że smak chleba był im znany codziennie. (...) Codziennie wieczorem odbywały się tzw. „prowierki”. Wypędzano wszystkich na plac przed ziemianką, ustawiano w piątki i oczekiwano na oficera dyżurnego. Nie zawsze władze obozowe przychodziły zaraz po sygnale do „prowierki”. Nieraz trzeba było oczekiwać godzinami na mrozie i silnym wietrze, zanim pojawił się oficer dyżurny w asyście służby wartowniczej, która niosła płonące pochodnie dla oświetlenia szeregów przy liczeniu. Dwóch wartowników, każdy z osobna, przeliczało powoli piątki. (...) Jeżeli stan osobowy obozu był zgodny z ewidencją na wartowni, oficer dawał znak przez trzykrotne uderzenie prętem żelaznym w szynę kolejową, zawieszoną na specjalnym słupie przed wartownią. Dopiero wtedy wolno było rozejść się do ziemianek. Niekiedy stan osobowy nie zgadzał się, szczególnie wtedy kiedy oficer dyżurny był pijany. Trzeba było wtedy na nowo przystępować do ceremoniału przeliczenia. Bywało, że takie „pro-

wierki” trwały do północy. Na odgłos trzech uderzeń w szynę wszyscy zziębnięci biegli do ziemianki, kładli się na swoich dwóch deskach, nie mogąc zasnąć, bo głód dokuczał po tak długiej „prowierce” na mrozie. I tak biegle dni i noce, podobne jedne do drugich, bez jakiegokolwiek nadziei na lepsze. W Wigilię Bożego Narodzenia kolega Wojciech Pelc wyznaczony został do noszenia wody z obozu do łaźni strażników, znajdującej się poza obozem. Udało mu się sprzedać strażnikom uchronioną przed grabieżą przez konwojentów złotą obrączkę za kilka paczek machorki i bochenek chleba. Zawołał mnie pod studnię i poczęstował kaszą jaglaną, której przyniósł trochę na dnie wiadra od strażników. Nie mając przy sobie łyżki, brałem kaszę z wiadra rękami i jak jaskiniowiec jadłem pośpiesznie, oglądając się na wszystkie strony, czy nie nadchodzi strażnik. - Dzisiaj Wigilia – mówił Wojtek – masz jedną machorkę! Zapal sobie... Posiliwszy się kaszą z wiadra – chleba w tym dniu nie jadłem – pozostawiłem swoją porcję na Wigilię. Nadszedł wieczór wigilijny. Pierwsza Wigilia z dala od Ojczyzny, od rodziny, na obczyźnie i w tak tragicznych warunkach, o jakich świat jako tako cywilizowany nawet nie ma wyobrażenia. Ludzie grupkami usiedli na narach i w ciemnościach poddawali się refleksjom wigilijnym. Ktoś pozostawił żonę z dziećmi, ktoś rodziców, rodzeństwo, ktoś najukochańszą... Każdy myślał był w Kraju, przy swoich najbliższych. Poszedłem do swoich znajomych, bliskich mi z okresu okupacji niemieckiej. Roznieciliśmy ogień w podziurawionej puszcze po konserwie, do której dorzucono drzazgę z drzewa. Przy takim świetle podzieliłem porcję chleba na małe kawałki i powiedziałem: - Koledzy! Niechaj ten kawałek chleba symbolizuje nam polski opłatek i wieczór wigilijny. Macie, dzielcie się i życzy my sobie nawzajem, żeby następny wieczór wigilijny zastał nas w Polsce, w gronie rodzinnym. Jak możesz – odezwały się głosy – przecież to twoja porcja chleba, ty nie jadłeś... Tak nie można... - Nie martwcie się, ja już jadłem, a tę porcję zatrzymałem specjalnie na Wigilię. Dzielił się chlebem ze łzami w oczach i z żalem, że tak go mało. Niektórzy, uporczywie wracając myślą do swoich rodzin, wzdychali, żeby były tu choćby odpadki, które pozostały na stole po wieczerzy wigilijnej. Wyniszczeni głodem byli mniej wymagający i mówili, że zadowoleni byłiby, gdyby w ten wieczór wigilijny postawiono przed nimi wiadro ziemniaków utłuczonych i zmieszanych z otrębami, jakie daje się trzodzie chlewnej. Następnie wyjąłem z kieszeni machorkę podarowaną mi przez Wojciecha. Dałem każdemu kawałek gazety i powiedziałem: - nareszcie teraz, z okazji wieczoru wigilijnego, każdy z nas zapali sobie papierosa samodzielnie. Radość zapanowała wśród kolegów z tak zdawałoby się błahej sprawy. Poskręcali papierosy i każdy delektował się dymkiem z machorkowego papierosa. Zwyczaj jednego papierosa paliło kilka osób. Żeby każdy

wypalił należną mu porcję, robiono uprzednio kreski na papierosie, której nie wolno było przekroczyć. Nic też dziwnego, że inaczej pali się papierosa, kiedy nie patrzy się na kreski i można wypalić go do końca. Codziennie wieczór odmawialiśmy zbiorowo, ustawieni w dwuszeregu na korytarzu ziemianki, modlitwy i śpiewaliśmy „Pod Twą obronę, Ojczy na niebie, grono Twych dzieci swój powierza los...”. W ten wieczór wigilijny, po modlitwie zaśpiewaliśmy „Wśród nocnej ciszy...”. Melodia tej kolędy zlewała się ze łzami i łkaniem. Nastrój był wzruszający. Ktoś po odśpiewaniu kolędy zaintonował pieśń „Boże coś Polskę...”, a następnie „Boże, któryś jest na niebie... skróć ten miecz co siecze Kraj... Do wolnej Polski racz nam wrócić daj...”. Pieśń ta, pochwycona przez wszystkich i śpiewana z taką żarliwością, napełniała nasze serca wiarą, że Bóg usłyszy nasze błagania i sprawi, że będzie to ostatnia nasza wigilia Bożego Narodzenia na obczyźnie, na tej niegościnniej ziemi. Ułożyliśmy się na twardych deskach i choć ciemności zalegały w ziemiance, nikt tej nocy nie spał. Każdy na swój sposób rozmyślał nas swoim losem, który po dotychczasowych przeżyciach i wobec wrogiego nastawienia do nas władz obozowych nie przedstawiał się na przyszłość zbyt różowo. Trzeba było przygotować się na najgorsze. (...) Upływały dni, tygodnie, miesiące w tych norach. Najmłodsi zapadali na gruźlicę, starsi i słabi umierali. Śmierć przychodziła przeważnie nocą. Sąsiad nieboszczyka, stając w ogonku po dzienną rację chleba, starał się ukryć, nawet przed najbliższymi, śmierć swojego sąsiada. Dopiero po pobraniu na niego porcji chleba jako dla chorego i po zjedzeniu, oznajmiał wszystkim, że w tej chwili zmarł jego sąsiad. Nikt przecież nie sprawdzał, czy nieboszczyk jest jeszcze ciepły czy zimny, bo i cóż to kogo obchodziło. Ludzie z czasem zobojętnieli nawet na śmierć swoich bliskich. Nadeszła upragniona wiosna 1945 roku. Ludzie wychodzili z nory na błogosławione słońce. Siadali w zaciszu i odkrywali swoje wychudzone ciała posiekane przez robactwo. Niektórzy, żeby wyjść z ziemianki po schodach, musieli brać w ręce kolejno swoje nogi i pomagać w ten sposób w podniesieniu ich na stopień. Pierwszy raz w obozie pojawili się lekarze. Zaczęli segregować ludzi. Młodych i zdrowych odstawiano do obozu, tzw. „Szachtlagru”, do pracy w kopalni węgla. Starych i chorych kierowano do „Waldlagru”. Tam obóz wyposażony był w przychodnię lekarską i poza pracą w lesie na potrzeby obozu nie przewidywano innej pracy. Przed wyjazdem do poszczególnych obozów, wszystkich poddano higienicznym zabiegom w łaźni przeznaczonej dla konwojentów, gdzie były także pobudowane piece z hermetycznym zamknięciem do wyparzania odzieży, aby w ten sposób wyniszczyć robactwo.

cdn

SZKOŁA PODSTAWOWA I STOWARZYSZENIE ROZWOJU WSI WÓŁKA GRODZISKA
ZAPRASZA NA

PIKNIK LOTNICZY

18.09.2022
WÓŁKA GRODZISKA

ZAPRASZAMY!!
GODZ. 14:00

MOC ATRAKCJI, GRY I ZABAWY
WYSTAWA SPRZĘTU LOTNICZEGO

- LOTY WIDOKOWE BALONEM
(17:30-19:30)

Zapraszamy wszystkich uczestników pikniku do skorzystania z okazji podziwiania panoramy naszej okolicy. Ze względu na ograniczoną liczbę miejsc, umożliwiamy zapisy pod numerem telefonu: +48 725 244 837

- SYMULATOR LOTÓW
- KONKURSY DLA PUBLICZNOŚCI
- ZJEŻDŻALNIA
- TRAMPOLINA
- KRAM Z ROZMAITOŚCIAMI DLA DZIECI
- BALONY Z HELEM
- POSIŁKI, NAPOJE: pieczone ziemniaki,

zapiekanki,
kielbaski z grilla,
hamburgery,
wypieki z ciasta,
wata cukrowa,
i inne.

PIKNIK NA TERENIE
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
W WÓLCIE GRODZISKIEJ

STUDIO URODY

FRYZJERSTWO

STYLIZACJA & PIELĘGNACJA

RZĘSY

PRZEDŁUŻANIE & ZAGĘSZCZANIE
LAMINACJA BRWI I RZĘS

KOSMETYKA

TWARZY & CIAŁA

PAZNOKCIE

MANICURE & PEDICURE

731 022 385

Godziny otwarcia:

Poniedziałek - Piątek Sobota

8:00 - 17:00

8:00 - 13:00

Grodzisko Dolne 288

(obok sklepu Piotruś Pan)

731 022 385PROFESJONALNE
USŁUGI
BARBERSKIE

- Strzyżenie męskie
- Strzyżenie brody
- Pielęgnacja brody
- Repigmentacja brody

Grodzisko Dolne 288

(obok sklepu Piotruś Pan)

Godziny otwarcia: Poniedziałek - Piątek 8⁰⁰ - 17⁰⁰ Sobota 8⁰⁰ - 13⁰⁰